

Frese A/S
Sorøvej 8
4200 Slagelse
CVR-nr. 12375344

Årsrapport 2016

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 24.04.2017

Dirigent

Navn: Jørgen Leif Cadovius

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Resultatopgørelse for 2016	9
Balance pr. 31.12.2016	10
Egenkapitalopgørelse for 2016	13
Pengestrømsopgørelse for 2016	14
Noter	16
Anvendt regnskabspraksis	26

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Frese A/S
Sorøvej 8
4200 Slagelse

CVR-nr.: 12375344
Hjemsted: Slagelse
Regnskabsår: 01.01.2016 - 31.12.2016

Bestyrelse

Jørgen Leif Cadovius, formand
Søren Østergaard Sørensen, næstformand
Tina Sofie Frese
Kim Thorsted Frese
Benny Olsen
Jens Axel Johansen

Direktion

René Barington, Administrerende direktør
Claus Thorsted Frese

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Ndr. Ringgade 70A
4200 Slagelse

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 for Frese A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af virksomhedens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Slagelse, den 24.04.2017

Direktion

René Barington
Administrerende direktør

Claus Thorsted Frese

Bestyrelse

Jørgen Leif Cadovius
formand

Søren Østergaard Sørensen
næstformand

Tina Sofie Frese

Kim Thorsted Frese

Benny Olsen

Jens Axel Johansen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Frese A/S

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Frese A/S for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Slagelse, den 24.04.2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr.: 33963556

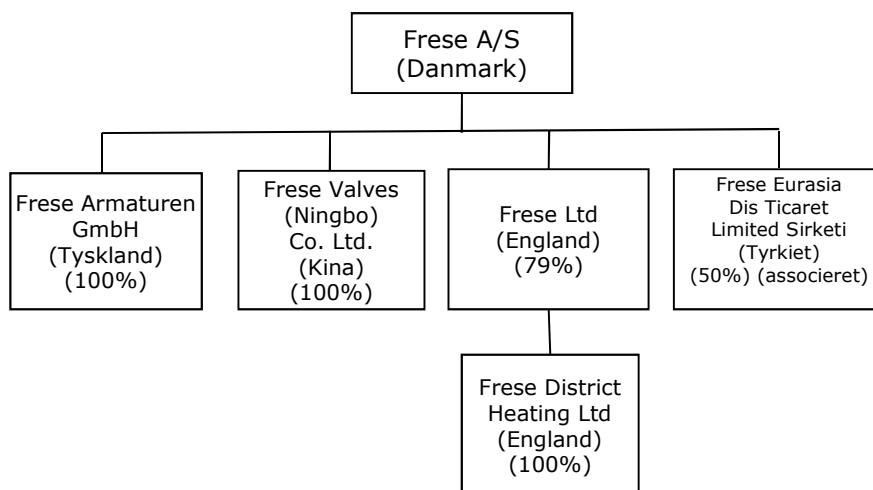
Jens Jørgen Bay Simonsen

statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

	2016	2015	2014	2013	2012
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Bruttofortjeneste	66.240	62.902	48.921	44.948	41.889
Driftsresultat	15.583	15.268	7.987	5.193	1.890
Resultat af finansielle poster	(210)	(386)	(1.948)	(2.027)	(2.777)
Årets resultat	12.830	11.970	4.603	3.545	(790)
Samlede aktiver	126.435	149.612	130.373	118.725	114.245
Investeringer i materielle anlægsaktiver	6.526	16.126	6.253	2.697	10.754
Egenkapital	59.639	51.066	38.552	33.934	29.998
Gns. investeret kapital inklusive goodwill	97.710	101.404	88.267	80.697	78.578
Nettorentebærende gæld	28.687	58.027	55.153	48.884	48.577
Nøgletal					
Afkast af investeret kapital inklusive goodwill (%)	23,8	21,0	14,3	11,6	6,3
Finansiell gearing	0,5	1,1	1,4	1,4	1,6
Egenkapitalens forrentning (%)	23,2	26,7	12,7	11,1	(2,6)
Soliditetsgrad (%)	47,2	34,1	29,6	28,6	26,3

Koncernoversigt pr. 31.12.2016

Ledelsesberetning

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2015".

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker
Afkast af investeret kapital inklusive goodwill (%)	$\frac{\text{EBITA} \times 100}{\text{Gns. investeret kapital inkl. goodwill}}$	Det afkast, som virksomheden genererer af investorernes midler.
Finansiell gearing	$\frac{\text{Nettorentebærende gæld}}{\text{Egenkapital}}$	Virksomhedens finansielle gearing.
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gns. egenkapital}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.

EBITA (Earnings Before Interest, Tax and Amortisation) er defineret som driftsresultat tillagt årets af- og nedskrivninger på immaterielle anlægsaktiver inklusive goodwill.

Investeret kapital inklusive goodwill er defineret som nettoarbejdskapital tillagt den regnskabsmæssige værdi af materielle og immaterielle anlægsaktiver samt akkumulerede afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver inklusive goodwill og fratrukket andre hensatte forpligtelser og langfristede, driftsmæssige forpligtelser. Akkumulerede nedskrivninger af goodwill er ikke tillagt.

Nettoarbejdskapital er defineret som varebeholdninger, tilgodehavender og øvrige driftsmæssige omsætningsaktiver fratrukket leverandørgæld og andre kortfristede, driftsmæssige forpligtelser. Tilgodehavende og skyldig selskabsskat samt likvide beholdninger indgår ikke i nettoarbejdskapitalen.

Nettorentebærende gæld er defineret som rentebærende forpligtelser, herunder skyldig selskabsskat, fratrukket rentebærende aktiver, herunder likvide beholdninger og tilgodehavende selskabsskat.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Selskabets aktivitet består i udvikling, produktion og salg af dynamiske reguleringsventiler til varme- og køleanlæg samt VVS-relaterede produkter. Produkterne sælges fortrinsvis til VVS-grossister på hjemmemarkedet, og til distributører og samarbejdspartnere på eksportmarkederne.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Selskabets afsætning af egne produkter har udviklet sig positivt på størstedelen af de adresserede markeder. Årets resultat er et overskud på 12.830 t.kr. mod et overskud på 11.970 t.kr. i 2015.

Selskabets ejendom, Sorøvej 8 i Slagelse er 01.01.2016 overgået til søsterselskabet Frese Ejendomme ApS via en skattefri spaltning, og selskabet har indgået en lejeaftale vedrørende de af selskabet anvendte arealer.

Forventet udvikling

Der forventes et positivt resultat i 2017.

Særlige risici

Der er ingen særlige risici udover hvad der er almindeligt forekommende i virksomhedens branche.

Videnressourcer

Virksomhedens virke baseres på faglig og kommerciel ekspertise indenfor branchen. Særlig viden indenfor dynamisk strengregulering, mekanisk bearbejdning og montage samt afsætning er af betydning for selskabet.

Miljømæssige forhold

Virksomhedens miljømæssige forhold er godkendt af Slagelse Kommune.

Begivenheder efter balancedagen

Østre Landsret har afsagt den endelige dom, til fordel for Frese A/S, i en længerevarende konflikt i forbindelse med patentkrænkelser mellem Frese A/S og Flowcon International ApS (tidligere Flowcon International A/S). Retten fandt, at Flowcon SME-ventilen overtræder Freses patent PR176350 og at påbudte forbud, der forhindrer produktion, salg og marketing af Flowcon SME-ventilen, som blev givet i maj 2008, opretholdes. Dommen blev afsagt i retten den 10. marts 2017. Som følge af dommen er en bankgaranti stillet af Frese A/S i 2008 nu elimineret og fremgår ikke i nærværende regnskab.

Det er ikke indtruffet begivenheder efter regnskabsårets afslutning, der forventes at have væsentlig indflydelse på selskabet.

Resultatopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015</u> <u>t.kr.</u>
Bruttofortjeneste		66.240	62.902
Personaleomkostninger	1	(39.114)	(36.419)
Af- og nedskrivninger	2	<u>(11.543)</u>	<u>(11.215)</u>
Driftsresultat		15.583	15.268
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		1.533	1.795
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		196	260
Andre finansielle indtægter	3	495	388
Andre finansielle omkostninger	4	<u>(2.434)</u>	<u>(2.829)</u>
Resultat før skat		15.373	14.882
Skat af årets resultat	5	<u>(2.543)</u>	<u>(2.912)</u>
Årets resultat	6	<u>12.830</u>	<u>11.970</u>

Balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015</u> <u>t.kr.</u>
Færdiggjorte udviklingsprojekter		18.709	20.415
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		2.314	2.603
Udviklingsprojekter under udførelse		<u>6.025</u>	<u>2.999</u>
Immaterielle anlægsaktiver	7	<u>27.048</u>	<u>26.017</u>
Grunde og bygninger		0	27.651
Produktionsanlæg og maskiner		16.728	16.662
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		2.191	826
Indretning af lejede lokaler		1.214	0
Materielle anlægsaktiver under udførelse		<u>1.378</u>	<u>119</u>
Materielle anlægsaktiver	8	<u>21.511</u>	<u>45.258</u>
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		12.407	10.060
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		1.194	0
Kapitalandele i associerede virksomheder		<u>2.617</u>	<u>2.888</u>
Finansielle anlægsaktiver	9	<u>16.218</u>	<u>12.948</u>
Anlægsaktiver		<u>64.777</u>	<u>84.223</u>
Råvarer og hjælpematerialer		3.521	2.724
Varer under fremstilling		21.937	26.587
Fremstillede varer og handelsvarer		<u>13.345</u>	<u>8.877</u>
Varebeholdninger		<u>38.803</u>	<u>38.188</u>
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		12.522	16.900
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		7.014	6.576
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		2.778	1.518
Andre tilgodehavender		528	661
Periodeafgrænsningsposter	10	<u>0</u>	<u>310</u>
Tilgodehavender		<u>22.842</u>	<u>25.965</u>
Likvide beholdninger		<u>13</u>	<u>1.236</u>
Omsætningsaktiver		<u>61.658</u>	<u>65.389</u>
Aktiver		<u>126.435</u>	<u>149.612</u>

Balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015</u> <u>t.kr.</u>
Virksomhedskapital	11	2.000	2.000
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		1.763	2.635
Reserve for udviklingsomkostninger		4.071	0
Overført overskud eller underskud		48.305	46.431
Forslag til udbytte for regnskabsåret		3.500	0
Egenkapital		59.639	51.066
Udskudt skat	12	4.876	8.716
Hensatte forpligtelser		4.876	8.716
Gæld til realkreditinstitutter		0	16.043
Bankgæld		95	2.584
Finansielle leasingforpligtelser		11.873	13.141
Anden gæld		0	3.249
Langfristede gældsforpligtelser	13	11.968	35.017
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	13	5.551	7.272
Bankgæld		2.352	9.623
Leverandører af varer og tjenesteydelser		14.787	11.913
Gæld til tilknyttede virksomheder		15.248	11.784
Skyldig selskabsskat		3.373	3.661
Anden gæld	14	8.641	10.560
Kortfristede gældsforpligtelser		49.952	54.813
Gældsforpligtelser		61.920	89.830
Passiver		126.435	149.612
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	16		
Eventualforpligtelser	17		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	18		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	19		
Transaktioner med nærtstående parter	20		
Koncernforhold	21		

Egenkapitalopgørelse for 2016

	Virksomheds- kapital t.kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdi- metode t.kr.	Reserve for udviklings- omkostninger t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.
Egenkapital primo	2.000	2.633	0	46.431
Effekt af virksomhedssalg o.l.	0	0	0	(2.983)
Valutakursreguleringer	0	(1.272)	0	0
Øvrige egenkapitalposterings	0	(532)	4.071	(3.539)
Udbytte fra tilknyttede virksomheder	0	(796)	0	796
Årets resultat	0	1.730	0	7.600
Egenkapital ultimo	2.000	1.763	4.071	48.305
			Forslag til udbytte for regnskabs- året t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital primo			0	51.064
Effekt af virksomhedssalg o.l.			0	(2.983)
Valutakursreguleringer			0	(1.272)
Øvrige egenkapitalposterings			0	0
Udbytte fra tilknyttede virksomheder			0	0
Årets resultat			3.500	12.830
Egenkapital ultimo			3.500	59.639

Øvrige egenkapitalposterings under reserve for udviklingsomkostninger består af årets investeringer i udviklingsprojekter minus årets afskrivninger eksklusiv skat.

Pengestrømsopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015</u> <u>t.kr.</u>
Driftsresultat		15.583	15.267
Af- og nedskrivninger		11.543	11.214
Nedskrivninger af omsætningsaktiver		0	(876)
Ændringer i arbejdskapital	15	3.990	(6.845)
Øvrige reguleringer		<u>0</u>	<u>626</u>
Pengestrømme vedrørende primær drift		31.116	19.386
Modtagne finansielle indtægter		495	388
Betalte finansielle omkostninger		(2.434)	(2.829)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		<u>(3.669)</u>	<u>(638)</u>
Pengestrømme vedrørende drift		25.508	16.307
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		(8.733)	(8.226)
Salg af immaterielle anlægsaktiver		132	7
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(6.526)	(13.234)
Køb af finansielle anlægsaktiver		(409)	0
Modtagne udbytter		796	0
Modtagne udbytter fra associerede virksomheder		<u>0</u>	<u>36</u>
Pengestrømme vedrørende investeringer		(14.740)	(21.417)
Optagelse af lån		0	9.999
Afdrag på lån mv.		(3.454)	(8.997)
Indgåelse af leasingforpligtelser		1.804	8.159
Afdrag på leasingforpligtelser		(3.070)	(4.527)
Andre pengestrømme vedrørende finansiering		<u>0</u>	<u>5.513</u>
Pengestrømme vedrørende finansiering		(4.720)	10.147
Ændring i likvider		6.048	5.037
Likvider primo		<u>(8.387)</u>	<u>(13.424)</u>
Likvider ultimo		(2.339)	(8.387)

Pengestrømsopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015</u> <u>t.kr.</u>
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		13	1.236
Kortfristet gæld til banker		<u>(2.352)</u>	<u>(9.623)</u>
Likvider ultimo		<u>(2.339)</u>	<u>(8.387)</u>

Noter

	2016	2015
	t.kr.	t.kr.
1. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	36.081	33.761
Pensioner	2.257	2.043
Andre omkostninger til social sikring	552	575
Andre personaleomkostninger	224	40
	39.114	36.419
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	68	63

	Ledelses-	Ledelses-
	vederlag	vederlag
	2016	2015
	t.kr.	t.kr.
Direktion	2.919	3.001
Bestyrelse	175	175
	3.094	3.176

Ledelsesvederlag er delvist afholdt af moderselskabet og indregnet som administrationshonorar under andre eksterne omkostninger.

	2016	2015
	t.kr.	t.kr.
2. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	7.700	6.058
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	3.975	4.956
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	(132)	201
	11.543	11.215

	2016	2015
	t.kr.	t.kr.
3. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	494	385
Renteindtægter i øvrigt	1	3
	495	388

Noter

	2016	2015
	t.kr.	t.kr.
4. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	214	101
Renteomkostninger i øvrigt	689	1.127
Valutakursreguleringer	1.086	343
Øvrige finansielle omkostninger	445	1.258
	2.434	2.829
	2016	2015
	t.kr.	t.kr.
5. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	3.373	3.523
Ændring af udskudt skat	(838)	(498)
Regulering vedrørende tidligere år	8	0
Effekt af ændrede skattesatser	0	(113)
	2.543	2.912
	2016	2015
	t.kr.	t.kr.
6. Forslag til resultatdisponering		
Ordinært udbytte for regnskabsåret	3.500	0
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	1.730	2.591
Overført resultat	7.600	9.379
	12.830	11.970

Noter

	Færdig- gjorte udviklings- projekter t.kr.	Erhver- vede immaterielle anlægs- aktiver t.kr.	Udviklings- projekter under udførelse t.kr.
7. Immaterielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	34.776	2.892	2.998
Overførsler	5.706	0	(5.706)
Tilgange	0	0	8.733
Afgange	(309)	0	0
Kostpris ultimo	40.173	2.892	6.025
Af- og nedskrivninger primo	(14.362)	(289)	0
Årets afskrivninger	(7.411)	(289)	0
Tilbageførsel ved afgang	309	0	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(21.464)	(578)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	18.709	2.314	6.025

Udviklingsprojekter under udførelse

De igangværende projekter omfatter udvikling og test af nye produkter til virksomhedens markeder. Det er ledelsens vurdering, at der er et stigende behov for produkter, der optimerer energiforbruget i systemer, der distribuerer væsker. De igangværende projekter er til produkter, der sikrer ovennævnte optimering. De aktiverede omkostninger sammensætter sig primært af interne løntimer samt eksterne omkostninger. Projekterne forløber som planlagt og forventes færdiggjort inden for 1 – 2 år.

Afsluttede projekter overføres til færdige udviklingsprojekter og afskrives over en 5 årig periode under hensyn til den teknologiske udvikling i markedet. Ledelsen forventer en bruttofortjeneste på produkterne og har på baggrund heraf ikke konstateret indikationer på nedskrivningsbehov i forhold til de regnskabsmæssige værdier.

Erhvervede immaterielle anlægsaktiver

I den regnskabsmæssige værdi af erhvervede immaterielle anlægsaktiver indgår finansielt leasede aktiver med en regnskabsmæssig værdi på 2.314 t.kr.

Noter

	Grunde og bygninger	Produktions- anlæg og maskiner	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar	Indretning af lejede lokaler
	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>
8. Materielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	45.520	48.333	6.323	0
Overførsler	(1.361)	1.261	0	1.361
Tilgange	0	2.030	1.976	0
Afgange	(44.159)	(1.336)	(1.410)	0
Kostpris ultimo	<u>0</u>	<u>50.288</u>	<u>6.889</u>	<u>1.361</u>
Af- og nedskrivninger primo	(17.869)	(31.669)	(5.496)	0
Overførsler	11	0	0	(11)
Årets afskrivninger	0	(3.227)	(612)	(136)
Tilbageførsel ved afgang	17.858	1.336	1.410	0
Af- og nedskrivninger ultimo	<u>0</u>	<u>(33.560)</u>	<u>(4.698)</u>	<u>(147)</u>
Regnskabsmæssig værdi ultimo	<u>0</u>	<u>16.728</u>	<u>2.191</u>	<u>1.214</u>

Noter

	Materielle anlægs- aktiver under udførelse t.kr.
8. Materielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	119
Overførsler	(1.261)
Tilgange	2.520
Afgange	0
Kostpris ultimo	1.378
Af- og nedskrivninger primo	0
Overførsler	0
Årets afskrivninger	0
Af- og nedskrivninger ultimo	0
Af- og nedskrivninger ultimo	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	1.378

I den regnskabsmæssige værdi af produktionsanlæg og maskiner indgår finansielt leasede aktiver med en regnskabsmæssig værdi på 15.442 t.kr.

Noter

	Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder t.kr.	Tilgode- havender hos tilknyttede virk- somheder t.kr.	Kapital- andele i associerede virk- somheder t.kr.
9. Finansielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	7.791	1.043	1.137
Tilgange	409	4.080	0
Kostpris ultimo	8.200	5.123	1.137
Opskrivninger primo	2.271	0	1.750
Valutakursreguleringer	(811)	0	(466)
Afskrivninger på goodwill	(277)	0	(9)
Andel af årets resultat	1.167	0	268
Regulering interne avancer	643	0	(63)
Udbytte	(796)	0	0
Kapitalandele med negativ indre værdi nedskrevet over tilgodehavender	2.010	0	0
Opskrivninger ultimo	4.207	0	1.480
Nedskrivninger primo	0	(1.043)	0
Kapitalandele med negativ indre værdi nedskrevet over tilgodehavender	0	(2.886)	0
Nedskrivninger ultimo	0	(3.929)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	12.407	1.194	2.617

Goodwill indregnet i regnskabsmæssig værdi af kapitalandele i tilknyttede virksomheder udgør 616 t.kr.

	Hjemsted	Rets- form	Ejer- andel %
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter:			
Frese Armaturen GmbH	Tyskland	GmbH	100,0
Frese Ltd.	England	Ltd.	79,0
Frese District Heating Ltd.	England	Ltd.	100,0
Frese Valves (Ningbo) Co. Ltd.	Kina	Ltd.	100,0

Noter

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
Kapitalandele i associerede virksomheder omfatter:			
Frese Eurasia Dis Ticaret Limited Sirketi	Tyrkiet	Limited	50,0

10. Periodeafgrænsningsposter

Regnskabsposten består af forudbetalte omkostninger.

	<u>Antal</u>	<u>Pålydende værdi t.kr.</u>	<u>Nominel værdi t.kr.</u>
11. Virksomhedskapital			
Aktier	200	1000	2.000
	200		2.000

Aktierne er ikke opdelt i klasser.

	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
12. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	4.667	5.107
Materielle anlægsaktiver	23	3.231
Varebeholdninger	186	320
Gældsforpligtelser	0	58
	4.876	8.716

Bevægelser i året

Primo	8.716
Indregnet i resultatopgørelsen	(838)
Indregnet direkte på egenkapitalen	(3.002)
Ultimo	4.876

Noter

	Forfald inden for 12 måneder 2016 t.kr.	Forfald inden for 12 måneder 2015 t.kr.	Forfald efter 12 måneder 2016 t.kr.	Restgæld efter 5 år t.kr.
13. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	0	1.384	0	0
Bankgæld	2.476	2.469	95	0
Finansielle leasingforpligtelser	3.075	2.837	11.873	1.173
Anden gæld	0	582	0	0
	5.551	7.272	11.968	1.173
			2016 t.kr.	2015 t.kr.
14. Anden gæld				
Moms og afgifter			1.429	1.203
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.			5.056	7.133
Feriepengeforpligtelser			1.424	1.361
Andre skyldige omkostninger			732	863
			8.641	10.560
			2016 t.kr.	2015 t.kr.
15. Ændring i arbejdskapital				
Ændring i varebeholdninger			(615)	(10.179)
Ændring i tilgodehavender			(81)	(1.656)
Ændring i leverandørgæld mv.			4.686	4.990
			3.990	(6.845)
			2016 t.kr.	2015 t.kr.
16. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser				
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb			1.939	2.874
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tilknyttede virksomheder frem til udløb			12.100	0

Noter

17. Eventualforpligtelser

Selskabet indgår i en dansk sambeskatning med Frese Holding ApS som administrationselskab. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. De sambeskattede selskabers samlede kendte nettoforpligtelse i sambeskatningen fremgår af administrationselskabets årsregnskab.

18. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for bankengagement er der afgivet virksomhedspant på nom. 5.000 t.kr. i simple fordringer fra salg af varer og tjenesteydelser.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte simple fordringer fra salg af varer og tjenesteydelser udgør 12.522 t.kr.

Til sikkerhed for finansiel leasingforpligtelse med regnskabsmæssig værdi på 276 t.kr. er der afgivet bankgaranti på 375 t.kr.

Sikkerhedsstillelser over for dattervirksomheder og tilknyttede virksomheder

Virksomheden har kautioneret for dattervirksomheden Frese Armaturen GmbH's bankgæld. Kautionen er maksimeret til 1.890 t.kr. Bankgælden udgør 0 t.kr.

19. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Frese Holding ApS, Slagelse, Danmark ejer alle aktier i virksomheden og har dermed bestemmende indflydelse.

Noter

20. Transaktioner med nærtstående parter

Transaktionstype:	Nærtstående parter:	2016
		t.kr.
Varesalg	Frese Metal- og Stålstøberi A/S og Frese Ltd	20.125
Varekøb	Frese Metal- og Stålstøberi A/S og Frese Ltd	(1.904)
Finansielle indtægter	Frese Holding ApS , Frese Ltd.	249
Finansielle omkostninger	Frese Ejendomme ApS, Frese Metal- og Stålstøberi A/S	(215)
Administrationsomkostninger	Frese Holding ApS	(6.106)
Ejendomsomkostning	Frese Ejendomme ApS	(3.418)
Tilgodehavende	Frese Metal- og Stålstøberi A/S, Frese Ltd, Frese GmbH, Frese Valves, Frese Ejendomme ApS, Frese Holding ApS	8.229
Gæld	Frese Metal- og Stålstøberi A/S, Frese Ltd, Frese GmbH, Frese Valves, Frese Ejendomme ApS, Frese Holding ApS	(15.248)

Koncernmellemværenderne bliver renteberegnet med 4-6% p.a.

21. Koncernforhold

Navn og hjemsted for modervirksomheden, der udarbejder koncernregnskab for den mindste koncern:
Frese Holding ApS, Slagelse, Danmark

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (mellem).

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Koncernregnskab

Med henvisning til årsregnskabslovens § 112, stk. 1 er der ikke udarbejdet koncernregnskab.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Virksomhedssammenslutninger

Trinvisse virksomhedsovertagelser indregnes i regnskabet fra erhvervelsestidspunktet ved anvendelse af overtagelsesmetoden dvs. at identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser behandles som et immaterielt anlægsaktiv. Goodwill afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden, som er fastsat til 5 år. Afskrivningsperioden afspejler den periode, hvor der med rimelighed kan opgøres et forventet afkast af investeringen. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes i resultatopgørelsen som en indtægt.

Ved koncerninterne virksomhedssammenslutninger og virksomhedssammenslutninger underlagt samme bestemmende indflydelse indregnes aktiver og passiver til den regnskabsmæssige værdi. Den koncerninterne sammenlægning foretages ved brug af bogført værdi-metoden med virkning fra overtagelsesdatoen uden tilpasning af sammenligningstal. Forskellen mellem vederlaget og den regnskabsmæssige nettoværdi af aktiver og forpligtelser indregnes direkte på egenkapitalen.

Anvendt regnskabspraksis

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke-monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder, der er selvstændige enheder, omregnes resultatopgørelserne til gennemsnitlige valutakurser for månederne, som ikke afviger væsentligt fra transaktionsdagens kurser. Balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Goodwill betragtes som tilhørende den selvstændige udenlandske enhed og omregnes til balancedagens kurs. Kursdifferencer, der er opstået ved omregning af udenlandske dattervirksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte på egenkapitalen.

Kursregulering af mellemværender med selvstændige udenlandske dattervirksomheder, der anses for en del af den samlede investering i den pågældende dattervirksomhed, indregnes direkte på egenkapitalen.

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder, der er integrerede enheder, omregnes monetære aktiver og forpligtelser til balancedagens kurs. Ikke-monetære aktiver og forpligtelser omregnes til kursen på anskaffelsestidspunktet eller på tidspunktet for eventuelle efterfølgende op- eller nedskrivninger. Resultatopgørelsens poster omregnes til gennemsnitlige valutakurser for månederne, idet poster, som er afledt af ikke-monetære aktiver og forpligtelser, dog omregnes til historiske kurser gældende for de pågældende ikke-monetære poster.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning i balancen til kostpris og efterfølgende til dagsværdi. Afledte finansielle instrumenter indregnes under henholdsvis andre tilgodehavender og anden gæld.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige transaktioner, indregnes direkte på egenkapitalen. Når de sikrede transaktioner realiseres, indregnes de akkumulerede ændringer som en del af kostprisen for de pågældende regnskabsposter.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for at blive behandlet som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Anvendt regnskabspraksis

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, som anvendes til sikring af nettoinvesteringer i selvstændige udenlandske dattervirksomheder eller associerede virksomheder, indregnes direkte på egenkapitalen.

Resultatopgørelsen

Bruttofortjeneste eller -tab

Bruttofortjeneste eller -tab omfatter nettoomsætning, ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling, arbejde udført for egen regning og opført under aktiver, andre driftsindtægter, omkostninger til råvarer og hjælpematerialer og eksterne omkostninger.

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til dagsværdien af det fastsatte vederlag.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter set i forhold til virksomhedens hovedaktivitet.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer omfatter regnskabsårets forbrug af råvarer og hjælpematerialer efter regulering for forskydning i beholdninger af disse varer mv. fra primo til ultimo. I posten indgår eventuelt svind og sædvanlige nedskrivninger af de pågældende lagerbeholdninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Under andre eksterne omkostninger indregnes tillige forskningsomkostninger og omkostninger vedrørende udviklingsprojekter, der ikke opfylder kriterierne for indregning i balancen.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager såvel som omkostninger til social sikring, pensioner o.l. for virksomhedens medarbejdere.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest og af gevinster og tab ved salg af materielle og immaterielle anlægsaktiver.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab.

Anvendt regnskabspraksis

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte associerede virksomheders resultat efter eliminering af interne avancer og tab.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver mv.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med moderselskabet. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balancen

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter igangværende og færdiggjorte udviklingsprojekter med tilknyttede immaterielle rettigheder, erhvervede immaterielle rettigheder og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Anvendt regnskabspraksis

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid. Afskrivningsperioden udgør 5 år. Udviklingsprojekter nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Rettighederne afskrives lineært over den forventede brugstid. Afskrivningsperioden udgør 5 år, dog maksimalt restløbetiden for de pågældende rettigheder.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klarlægning af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og lønninger. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	50 år
Bygningsforbedringer	10 år
Produktionsanlæg og maskiner	10 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-5 år

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg eller fradrag af henholdsvis uafskrevet positiv og negativ goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives med modervirksomhedens andel af den negative indre værdi, hvis det vurderes uerholdeligt. Hvis den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, hvis modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser.

Anvendt regnskabspraksis

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives over den forventede brugstid, som normalt er 5 år.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg eller fradrag af henholdsvis uafskrevet positiv og negativ goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede, forholdsmæssige interne fortjenester og tab.

Associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives med andelen af den negative indre værdi, hvis det vurderes uerholdeligt. Hvis den regnskabsmæssige, negative indre værdi overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, hvis der er en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende associerede virksomheds forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i associerede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af de forholdsmæssigt overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives over den forventede brugstid, som normalt er 5 år.

Kapitalandele i associerede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

Anvendt regnskabspraksis

Indirekte produktionsomkostninger omfatter indirekte materialer og løn, omkostninger til vedligeholdelse af og af- og nedskrivninger på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Finansieringsomkostninger indregnes ikke i kostprisen.

Nettorealiseringsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udbytte

Udbytte indregnes som en gældsforpligtelse på det tidspunkt, hvor det er vedtaget på generalforsamlingen. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post i egenkapitalen.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Udskudt skat er beregnet på basis af vedtagne selskabsskatteprocenter, der er under nedtrapning frem til 2016. Beregningen er foretaget ud fra en skønnet afvikling af de midlertidige forskelle. Effekten af skatteenedsættelsen er indregnet i resultatopgørelsen.

Gæld til realkreditinstitutter

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, der svarer til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Finansielle leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelserne indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid som en finansiel omkostning.

Anvendt regnskabspraksis

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelser vedrørende operationelle leasingaftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Skyldig og tilgodehavende selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, der er reguleret for betalt acontoskat.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapitalen og de omkostninger, der er forbundet hermed, samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger med fradrag af kortfristet bankgæld.